

॥ ४९ ॥ इतिकर्णपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेऽष्टाविंशोऽध्यायः ॥ २८ ॥ ॥ ५ ॥ अतीति ॥ १ ॥ २ ॥ विरथः कृतइत्युक्तत्रयुद्धेधर्मपुत्रः कथं तं विरथं चक्रे तस्य तं च नृपतिर्दुर्योधनः
 भीमसेनः कुरुनृराजन् हस्यनीकं च सर्वशः ॥ एवमेपक्षयो वृत्तः कुरुपांडवसेनयोः ॥ अपराह्णे गते सूर्ये कांक्षतां विपुलं यशः ॥ ४९ ॥ इति श्रीमहाभारते कर्णप
 र्वणिसंकुलयुद्धेऽष्टाविंशोऽध्यायः ॥ २८ ॥ ॥ ५ ॥ धृतराष्ट्र उवाच अतितीव्राणि दुःस्वानि दुःसहानि बहूनि च ॥ त्वत्तोहं संजया श्रौषं पुत्राणां चैव संक्षयं ॥ १ ॥
 यथा त्वं मे कथयसे यथा युद्धमवर्त्तत ॥ न संति सूतकौरव्या इति मे निश्चिता मतिः ॥ २ ॥ दुर्योधनश्च विरथः कृतस्तत्र महारथः ॥ धर्मपुत्रः कथं चक्रे तस्य वानृपतिः
 कथं ॥ ३ ॥ अपराह्णे कथं युद्धमभवत् लोमहर्षणं ॥ तन्ममाचक्ष्वतत्त्वेन कुशलोद्यसि संजय ॥ ४ ॥ संजय उवाच संसक्तेषु तु सैन्येषु वध्यमानेषु भागशः ॥ र
 थमन्यं समास्थाय पुत्रस्तव विशांपते ॥ ५ ॥ क्रोधेन महता युक्तः स विषो भुजगो यथा ॥ दुर्योधनः समालक्ष्य धर्मराजं युधिष्ठिरं ॥ ६ ॥ प्रोवाच सूतं त्वरितो याहि
 याहीति भारत ॥ तत्र मां प्रापय क्षिप्रं सारथेय त्रपांडवः ॥ ७ ॥ धियमाणा तपत्रेण राजाराज तिदं शितः ॥ ससूतश्चोदितो राज्ञा राज्ञः स्यंदनमुत्तमं ॥ ८ ॥ युधिष्ठिर
 स्याभिमुखं प्रेषयामास संयुगे ॥ ततो युधिष्ठिरः क्रुद्धः प्रभिन्न इव कुंजरः ॥ ९ ॥ सारथिं चोदयामास याहियत्र सुयोधनः ॥ तौ समाजग्मतुर्वीरौ भ्रातरौ रथसत्त
 मौ ॥ १० ॥ समेत्य च महावीरौ संरब्धौ युद्धदुर्मदौ ॥ ववर्षतुर्महेश्वा सौ शरैरन्योन्यमाहवे ॥ ११ ॥ ततो दुर्योधनो राजा धर्मशीलस्य मारिष ॥ शिलाशितेन भले
 न धनुश्चिच्छेद संयुगे ॥ १२ ॥ तं नामृष्यत संक्रुद्धो ल्यवमानं युधिष्ठिरः ॥ अपविध्य धनुश्छिन्नं क्रोधसंरक्तलोचनः ॥ १३ ॥ अन्यत्कार्मुकमादाय धर्मपुत्रश्च मूमु
 खे ॥ दुर्योधनस्य चिच्छेद ध्वजं कार्मुकमेव च ॥ १४ ॥ अथान्यद्दनुरादाय प्राविध्य तयुधिष्ठिरं ॥ तावन्त्योन्यं सुसंक्रुद्धौ शस्त्रवर्षाण्यमुंचतां ॥ १५ ॥ सिंहाविव सु
 संरब्धौ परस्परजिगीषया ॥ जघ्नतुस्तौ रणे न्योन्यं नर्दमानौ वृषाविव ॥ १६ ॥ अंतरं मार्गमाणौ च चेरतुस्तौ महारथौ ॥ ततः पूर्णाय तोत्सुष्टैः शरैस्तौ तुरुतव्रणौ ॥ १७ ॥
 विरेजतुर्महाराज किंशुकाविव पुष्पितौ ॥ ततो राजन्विमुंचतौ सिंहनादान्मुहुर्मुहुः ॥ १८ ॥ तलयोश्च तथा शब्दान् धनुषश्च महाहवे ॥ शंखशब्दवरांश्चैव चक्रतु
 स्तौ नरेश्वरौ ॥ १९ ॥ अन्योन्यं तौ महाराज पीडयां चक्रतुर्भृशं ॥ ततो युधिष्ठिरो राजा पुत्रं तव शरैस्त्रिभिः ॥ २० ॥ आजघ्नानोरसि क्रुद्धो वज्रवेगैर्दुरासदैः ॥ प्रति
 विव्याध तं तूर्णतव पुत्रो महीपतिः ॥ २१ ॥ पंचभिर्निशितैर्बाणैः स्वर्णपुंखैः शिलाशितैः ॥ ततो दुर्योधनो राजा शक्तिं चिक्षेप भारत ॥ २२ ॥

नः कथमयुध्यत इति शेषः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ अपविध्यत्यक्ता ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥